

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ บทบาทของธุรกิจสปาเพื่อสุขภาพในการส่งเสริมเชียงใหม่ให้เป็นศูนย์กลางการบริการสุขภาพ

ผู้เขียน นายพายกล ชัยวิศิษฐ์

ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์การเมือง)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร. โกสุมภ์ สายจันทร์ ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์พรทิพย์ เขียวธีรวิทย์ กรรมการ

รองศาสตราจารย์กาญจนา โชคถาวร กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องบทบาทของธุรกิจสปาเพื่อสุขภาพในการส่งเสริมเชียงใหม่ให้เป็นศูนย์กลางการบริการสุขภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบทบาทของผู้ประกอบการธุรกิจสปาเพื่อสุขภาพ ในการส่งเสริมจังหวัด เชียงใหม่ให้เป็นศูนย์กลางการบริการสุขภาพ 2) ศึกษาแนวโน้มและทิศทางในอนาคตของธุรกิจสปาเพื่อสุขภาพในจังหวัดเชียงใหม่ และ 3) ศึกษาผลกระทบของนโยบายการจัดตั้งจังหวัดเชียงใหม่ให้เป็นศูนย์กลางการบริการสุขภาพต่อธุรกิจสปาเพื่อสุขภาพ

วิธีการศึกษาเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือวิจัยในการสัมภาษณ์ ผู้ประกอบการและเจ้าของธุรกิจสปาในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 33 แห่ง และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงคุณภาพ

จากผลการศึกษาพบว่า นโยบายของภาครัฐในการจัดตั้งจังหวัดเชียงใหม่ให้เป็นศูนย์กลางทางการแพทย์นั้น ผู้ประกอบการส่วนมากมีความเห็นว่านโยบายนี้เป็นนโยบายที่ดี และมีประโยชน์ต่อการพัฒนาในธุรกิจสปา และธุรกิจบริการสุขภาพอื่นๆ ของจังหวัดเชียงใหม่ และพบว่าบทบาทของผู้ประกอบการต่อการดำเนินนโยบายนั้น ส่วนมากเป็นในลักษณะการปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับที่ออกจากรัฐ และการเป็นสมาชิกของสมาคม

ด้านแนวโน้มธุรกิจสปาและทิศทางของธุรกิจสปาในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่ามีการขยายตัวของสถานประกอบการ และมีการแข่งขันที่สูงมาก ซึ่งปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้ธุรกิจสปาขยายตัวคือปัจจัยภาครัฐและปัจจัยทางการตลาด นอกจากนี้การสร้าง “อัตลักษณ์ล้านนาสปา” การยกระดับมาตรฐานการให้บริการ และการส่งเสริมประชาสัมพันธ์โดยภาครัฐ จะช่วยให้ธุรกิจสปาของจังหวัดเชียงใหม่พัฒนาต่อไปอย่างยั่งยืน และสามารถสร้างรายได้ให้แก่จังหวัดเชียงใหม่

ส่วนปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินธุรกิจสปาและบริการสุขภาพ คือการขาดพนักงานที่มีความรู้และความสามารถ ปัญหาสปาเถื่อนหรือสปาแอบแฝง ซึ่งส่งผลกระทบต่ออย่างมากในเรื่องของภาพลักษณ์ต่อสปาที่ปฏิบัติตามกฎของกระทรวงสาธารณสุข

ด้านผลกระทบจากนโยบายของภาครัฐในการจัดตั้งจังหวัดเชียงใหม่ให้เป็นศูนย์กลางทางการแพทย์นั้น พบว่าส่งผลดีต่อธุรกิจสปาในจังหวัดเชียงใหม่ ทำให้สถานประกอบการธุรกิจสปามีการพัฒนารูปแบบการบริการให้มีมาตรฐาน ทักษะการให้บริการ และยังมีส่วนช่วยในการประชาสัมพันธ์มากยิ่งขึ้นส่งผลดีต่อผู้ใช้บริการสามารถได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการสปา และได้รับการบริการที่เป็นที่ประทับใจ นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างอาชีพและกระจายรายได้ให้แก่ชุมชนนอกจากเหนือรายได้จากการท่องเที่ยวเพียงอย่างเดียว ซึ่งการดำเนินนโยบายนี้จะส่งผลให้สภาพเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงใหม่ดีขึ้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Title Roles of Health Spa Enterprises in Promoting Chiang Mai as a Health Care Center

Author Mr. Passakol Chaivissit

Degree Master of Arts (Political Economy)

Independent Study Advisory Committee

Associate Professor Dr. Kosum Saichan Chairperson

Associate Professor Porntip Teanterawit Member

Associate Professor Kanchana Suktawon Member

ABSTRACT

The objectives of study titled “Roles of Health Spa Enterprises in Promoting Chiang Mai as a Health Care Center” are 1) to study the role of health spa entrepreneurs in promoting Chiang Mai as the center for health care services, 2) to study the tendency and the direction of health spa enterprises in Chiang Mai, and 3) to study the impact of establishing Chiang Mai as the center for health care policy towards health spa enterprises.”

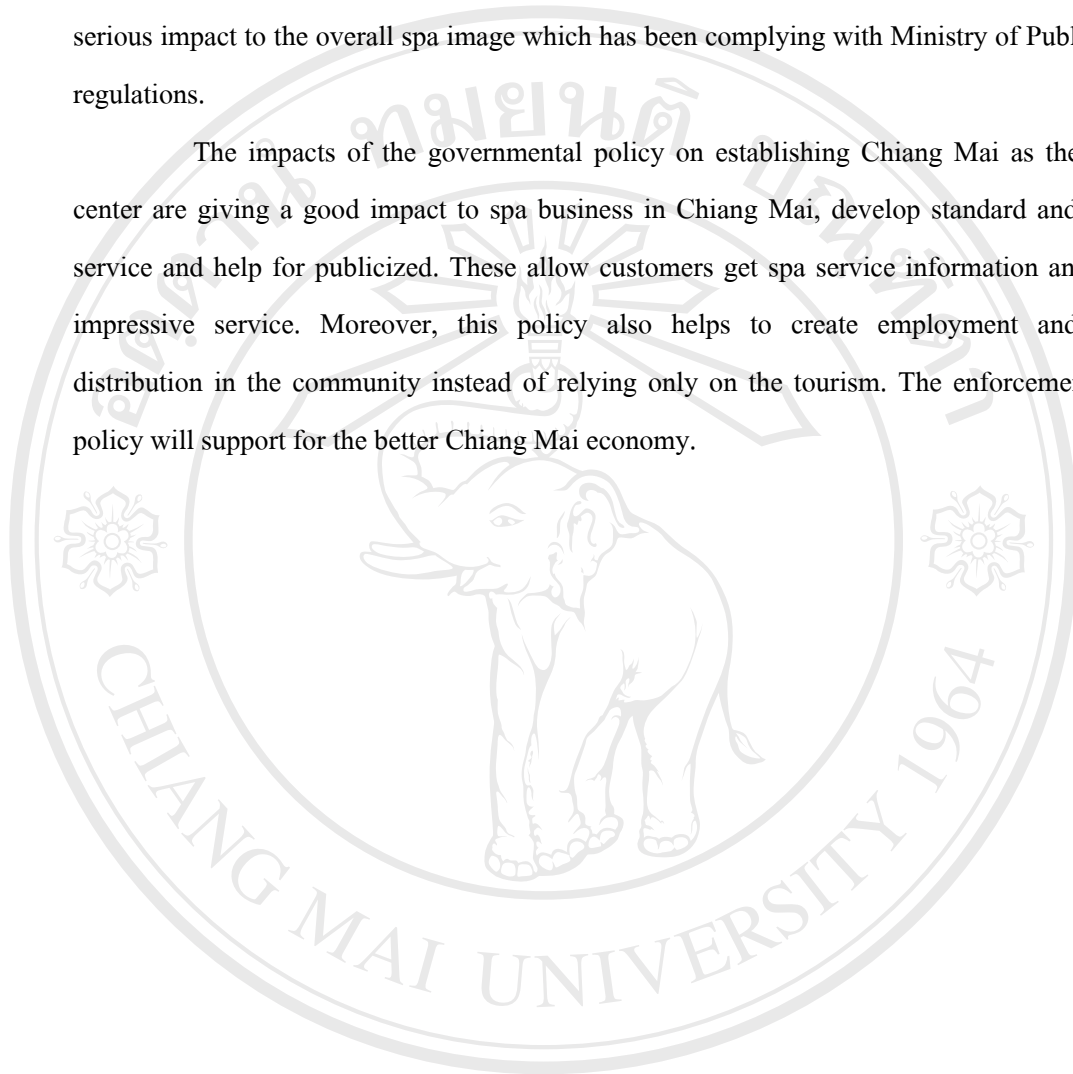
Research methodology was the collection of information using questionnaires as the tool for interviewing 33 entrepreneurs and the spa business owners in Chiang Mai, and analyzing information by qualitative method.

The study results show that the attitude of spa entrepreneurs towards governmental policy in establishing Chiang Mai as the center of health care service is good. The interviewees think that this policy is good and get benefit from the development business and other health care services in Chiang Mai. The results also show that roles of spa entrepreneurs towards this policy were mainly to comply with regulations enforced by the government and being the membership of the spa club.

For the tendency and the direction of spa business in Chiang Mai, it is found that the expansion of enterprises is highly competitive. The main factors causing the expansion of spa business are the government and marketing factors. Moreover, the building of “Lanna Spa Identity”, level up the standard of service and publicized by government sector would allow the sustainable development to spa enterprises in Chiang Mai and generate income to Chiang Mai.

The problems and the obstacles towards running spa business and health service are inadequate of know how and capable of therapists, the illegal or conceal spa enterprises are the serious impact to the overall spa image which has been complying with Ministry of Public Health regulations.

The impacts of the governmental policy on establishing Chiang Mai as the medical center are giving a good impact to spa business in Chiang Mai, develop standard and skills to service and help for publicized. These allow customers get spa service information and receive impressive service. Moreover, this policy also helps to create employment and income distribution in the community instead of relying only on the tourism. The enforcement of this policy will support for the better Chiang Mai economy.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved